

„Rafineria Ropy Naftowej w Sowlinach – Gorączka Czarnego Złota” – Otwarcie wystawy stałej w Muzeum Regionalnym Ziemi Limanowskiej

27 listopada 2023 r.

W czwartek 30 listopada 2023 r. o godz. 18:00 Muzeum Regionalne Ziemi Limanowskiej zaprasza na otwarcie nowej wystawy stałej pn. „Rafineria Ropy Naftowej W Sowlinach – Gorączka Czarnego Złota”.

W programie:

- Powitanie gości i prezentacja animowanego filmu dokumentalnego w sali konferencyjnej.
- Koncert Orkiestry Dętej „Echo Podhala” pod kierownictwem Krzysztofa Madziara.
- Oficjalne otwarcie stałej wystawy oraz odsłonięcie pamiątkowej tablicy ufundowanej przez ORLEN Budonaft.
- dr hab. Tomasz Kargol (IH UJ w Krakowie), „Powiat limanowski w drugiej połowie XIX w. – geografia, społeczeństwo, gospodarka”
- dr Tomasz Jacek Lis (IH UJ w Krakowie), „Wpływ rafinerii w Sowlinach na życie mieszkańców powiatu limanowskiego w pierwszej połowie XX w.”

Na stronie Youtube Muzeum Regionalnego Ziemi Limanowskiej już jest dostępny animowany [film dokumentalny](#), stworzony przez firmę DINKSY w ramach projektu „Rafineria ropy naftowej w Sowlinach – gorączka czarnego złota”.

Wystawę można będzie zwiedzać nieodpłatnie także po jej oficjalnym otwarciu. Muzeum Regionalne Ziemi Limanowskiej zaprasza do zwiedzania grupowego, jak i indywidualnego.

Projekt „Rafineria ropy naftowej w Sowlinach – gorączka czarnego złota” otrzymał dofinansowanie Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu: Wspieranie działań muzealnych 2023.

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego wspiera muzealny projekt kwotą 50 000 zł.

Realizacja możliwa była także dzięki wsparciu finansowemu Orlen Budonaft obchodzącego w tym roku Jubileusz 50-lecia.

Muzeum Regionalnym Ziemi Limanowskiej przygotowania do wystawy rozpoczęło z początkiem kwietnia 2023 r. Celem projektu jest stworzenie stałej ekspozycji poświęconej Rafinerii ropy naftowej w Sowlinach, której budowę rozpoczęto w 1907 r. w Sowlinach. Przedsięwzięcie realizowała spółka francuska „Światło i Siła”.

Wystawa jest opracowywana przez muzealny zespół w osobach: Magdaleny Urbaniec, Lidii Marek-Jurkowskiej, Doroty Gawlik, Doroty Wójtowicz, Bartłomieja Studniarka, a ponadto Zbigniewa Sułkowskiego. Jej narracja powstaje w oparciu o zgromadzone i udostępnione materiały historyczne oraz o szeroką współpracę społeczną z mieszkańcami naszego miasta, krewnymi byłych pracowników limanowskiej rafinerii. Muzeum korzysta ze zbiorów brytyjskiego Narodowe Archiwum Cyfrowe, Archiwum Akt Nowych, Archiwum Narodowe w Krakowie, Archiwum Państwowe w Rzeszowie Oddział w Sanoku, Archiwum Narodowe w Katowicach, Muzeum Regionalnego Ziemi Limanowskiej, Miasto Limanowa, archiwum „Echa Limanowskiego” i „Okrucichów Pamięci. Limanowa na starej

fotografii”, Stowarzyszenia Kolejowo Historycznego im. Klementyny Zubrzyckiej – Bączkowskiej, ORLEN Budonaft, Marka Pankiewicza, Zbigniewa Sułkowskiego, Leszka Mordarskiego, Anny Stożek, Marka Bednarczyka, Małgorzaty Selisz, Małgorzaty Biel, Jacka Drożdżaka, Krystyny Mars – Gawlikowskiej, Stanisława Golonki, Leszka Zakrzewskiego. Patronat honorowy i współpracę merytoryczną zapewnia tej wystawie Muzeum Przemysłu Naftowego w Bóbrce. Wśród licznych osób współpracujących przy tworzeniu wystawy oraz udostępniających swoje opracowania należy wymienić m.in. Stanisława Ociepkę – redaktora „Echa Limanowskiego”, Zbigniewa Sułkowskiego, Leszka Mordarskiego, Marka Pankiewicza, Annę Stożek, Stanisława Króla, dr Tomasza Jacka Lisa, Karola Wojtasa. Współorganizatorem jest także Miasto Limanowa, które przekazało skrzydło z bramy wjazdowej do willi nr 4 przy ul. Willowej, a pracownicy CUMO będą wykonywać prace związane z przygotowaniem technicznym i aranżacyjnym pomieszczeń do planowanej ekspozycji. Współpracę swoją zaoferowało Polskie Towarzystwo Historyczne Oddział Limanowa, którego członkowie angażują się w konsultacje merytoryczne. Osoby współpracujące przy tworzeniu wystawy to także: Jan Kurek, Jolanta Gwóźdź, Dorota Kordeczka, Maria Wcisło, Maria Węgrzyn, prof. dr hab. Tomasz Kargol, dr Stanisław Dobrowolski, dr Barbara Berska, Małgorzata Król, Katarzyna Słysz–Szczucka, Stanisław Wąsik, Andrzej Sądelski, Sandra Czepiel, Czesław Szewczyk, Maria Windysz–Kuraś, Krystyna Pacholarz.

Ważną częścią projektu jest też animowany film dokumentalny opracowany przez firmę DINKSY w składzie: ilustracje: Alicja Woźnikowska–Woźniak, scenariusz i reaserch: Ania Pillar, animacja i udźwiękowanie: Marek Chmiel, prowadzenie projektu: Justyna Świerczek, Urszula Szwed. Projekt graficzny opracowany został przez Justyna Szewczyk Biuro architektoniczne, fotografie wykonał Michał Wojtas – Studio Fotopola. Korekty dokonała Dominika Kałaga. Drukiem zajęła się drukarnia „MM”, natomiast sprzęt zapewnili A.H.U. Omega System Cz. L. Polakowscy, ARTBORO R ŁACNA B SWITNIEWSKI S.C., F.H.U.

Elektret Limanowa, Boss Komputer.

Realizacja wystawy ma za zadanie przywrócić pamięć społeczną istnienia tego wyjątkowego dla Galicji, a później Małopolski, zakładu przetwórstwa ropy naftowej. Ekspozycja będzie przybliżać historię rafinerii począwszy od przyczyn jej powstania, związków Marsów z Ignacym Łukasiewiczem, z Borysławiem, samego jej założenia, budowy i funkcjonowania w czasach galicyjskich, I Wojny Światowej, dwudziestolecia międzywojennego do jej zamknięcia w 1934 r., jak również poznamy dzieje późniejszych: bednarni Juliusza Fischera, niemieckich zakładów paliwowych, powojennej rafinerii aż do czasów CPN i Orlen Budonaft. Poruszona zostanie zarówno historia przemysłu, ale także sprawy socjalno-bytowe jej mieszkańców: dyrektorów, inżynierów, pracowników mieszkających w specjalnie zaprojektowanych i nowoczesnych jak na owe czasu willach i kamienicach pracowniczych.

Nie zabraknie miejsca poświęconego rozwojowi kulturalnemu, tj. pierwsze kino nieme „Marzenie”, kasyno, Orkiestra „Echo Podhala”; oraz życiu duchowemu: relacjami z parafiami limanowską i Łososińską, funkcjonowaniu wybudowanej kaplicy przy rafinerii w Sowlinach.

Aranżacja wystawy będzie odsyłać odbiorców do świata wnętrza fabryki i sali z kina niemego. Opracowanie tekstowo-graficzne zostanie przedstawione na planszach wystawienniczych PCV i 5- elementowej ścianie wystawienniczej bogato ilustrowanej udostępnionymi i zreprodukowanymi fotografiami. Ponadto będą na niej eksponowane książki, dokumenty i inne zabytki historyczne pozostałe po rafinerii i związanej z nią działalnością przekazane przez darczyńców do muzeum lub zdeponowane od Stowarzyszenia Kulturalno Historycznego im. Klementyny Zubrzyckiej – Bączkowskiej. Muzeum zakupi zabytkową kamerę Pathe Baby z lat 20-tych XX w., taką samą jak była w rafinerijnym kinie „Marzenie”. Niektóre zbiory muzealne – przedwojenny patefon, koła z wozu

inż. Józefa Floriana, skrzydło z bramy wjazdowej do jednej z willi – przeznaczone do ekspozycji zostaną poddane zabiegom konserwatorskim. Dostępne wydruki wielkoformatowe ukażą rafinerię z lotu ptaka, jej plany sytuacyjne, widok na wille na bazie czego powstanie instalacja 3D. Ekspozycja będzie wykorzystywać nowoczesne rozwiązania interaktywne w postaci infokiosku połączonymi z ekranem zawierającym przygotowany do wystawy animowany film dokumentalny o rafinerii oraz zgromadzone fotografie. Będzie także można obejrzeć rodzinne filmy nieme kręcone przez inż. Józefa Chrapkiewicza w warunkach odtwarzających kino nieme ze specjalnego projektora. Naukowe opisanie wystawy zostanie opublikowane w postaci katalogu.

Projektowi towarzyszą także działania edukacyjne ukierunkowane na młodzież szkolną. W ramach tych działań został już przeprowadzony spacer historyczny dla uczniów Zespołu Szkół Technicznych

i Ogólnokształcących, przygotowujących również fotografie 3D, które będą zamieszone w infokiosku. Młodzież stworzy również film promujący wystawę do wyświetlenia na Youtube. We współpracy

z Wojewódzką Biblioteką Pedagogiczną w Nowym Sączu Filia w Limanowej zostaną przeprowadzone warsztaty dla nauczycieli z grą „Oil City” wydaną przez Małopolski Instytut Kultury, a następnie odbędą się w szkołach warsztaty gry w tą grę przeznaczone dla młodzieży.

Otwarcie nowej ekspozycji będzie miało miejsce 30 listopada. Uroczyste otwarcie uświetnią wykłady pracowników akademickich Uniwersytetu Jagiellońskiego prof. dr hab. Tomasza Kargola oraz dr Tomasza Jacka Lisa.

Projekt dofinansowany Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących ze środków pozostających w dyspozycji ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w ramach programu: Wspieranie Działań Muzealnych 2023

Całkowity przewidywany koszt realizacji 101 109,76 PLN

Suma środków pozostających w dyspozycji Ministra: 50 083,00 PLN

Suma środków z sektora finansów publicznych: 51 109,76 PLN

źr.: Muzeum Regionalne Ziemi Limanowskiej